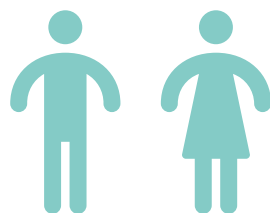

147

Ispitanih migranata

88%

Muškaraca

12%

Žena

79% Je putovalo peške

30% Putovalo je autobusom

39% Putovalo je taxijem

*Moguće više odgovora

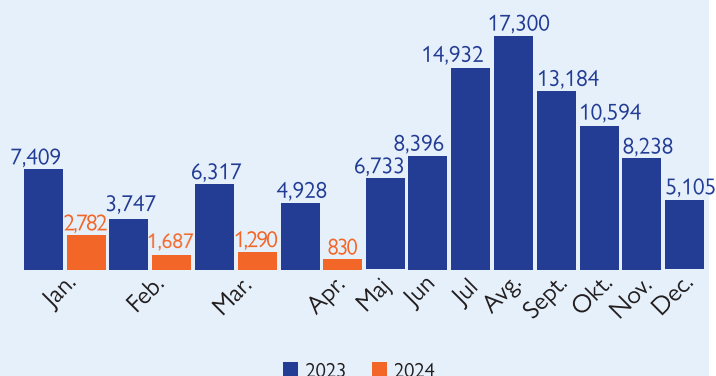

830

KIRS evidentirao u martu 2024

Ovaj izveštaj pruža uvid u profile, iskustva i putovanja migranata koji prolaze kroz Republiku Srbiju. Podaci su prikupljeni od 1. do 30. Aprila 2024. godine u saradnji sa Komesarijatom za Izbeglice i Migrante Republike Srbije. Uzorak čini 147 migranata ispitanih u centrima za azil Sjenica, Tutin, Krnjača, Obrenovac, kao i prihvatnim centrima širom zemlje - (PC) Bujanovac, (PC) Preševo, (PC) Dimitrovgrad.

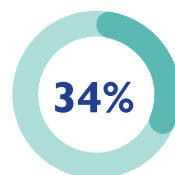
U martu 2024. Komesarijat je prijavio ukupno 1.290 evidentiranih migranata. U aprilu 2024. ukupan broj migranata koje je evidentirao Komesarijat smanjio se na 830.

PROFILI

U aprilu 2024. sirijski državljani su i dalje bili najveća grupa, sa 34 posto uzorka, dok su državljani Afganistana činili 24 posto. U aprilu 2024. državljani Burundija su zauzimali treće mesto, sa osam posto uzorka.

U aprilu, 12 posto ispitanika su bili žene, dok su 88 posto bili muškarci.

Sirijska Arapska
Republika

Avganistan

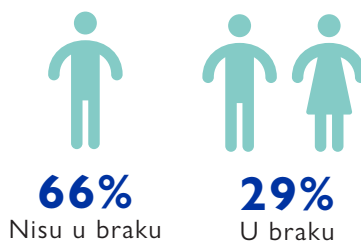
Maroko

Slika 1: Tri zemlje porekla najvećeg broja migranata (n=147)

NAJVAŽNIJI ZAKLJUČCI

- U aprilu se broj migranata evidentiranih od strane Komesarijata smanjio za 36 posto u odnosu na mart 2024.
- U aprilu, deo ispitanika koji je ušao iz Bugarske je bio 56 posto, dok je 29 posto prijavilo ulazak iz Severne Makedonije.
- U ovom uzorku, migranti su imali pomoć pri ulasku u 71 posto slučajeva. Od 86 posto, koji su prijavili da su putovali u grupi, 41% je izjavilo da je to bilo uz tuđu pomoć. Ispitanici su prijavili da je prosečna naknada koju su plaćali za pomoć pri ulasku bila 2.000 EUR iz Bugarske i 1.300 EUR iz S.Makedonije.

Većina ispitanika je izjavila da je završila osnovno (52%) ili niže srednje (24%) obrazovanje. Jedan posto ima univerzitetske diplome.

66%
Nisu u braku

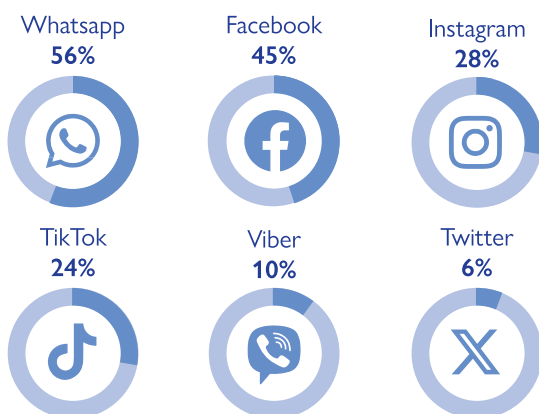
29%
U braku

Slika 2: Bračno stanje (n=147)

*Razveden/a odn. udova/cica ukupno 5%

PUTOVANJA

Bugarska i Severna Makedonija ostaju glavne ulazne tačke u Srbiju. U aprilu 2024. godine deo ispitanika koji su ušli iz Bugarske bio je veći nego iz Severne Makedonije. U ovom uzorku, 56 posto ispitanika je izvestilo da je ušlo iz Bugarske, dok ih je 29 posto ušlo iz Severne Makedonije.

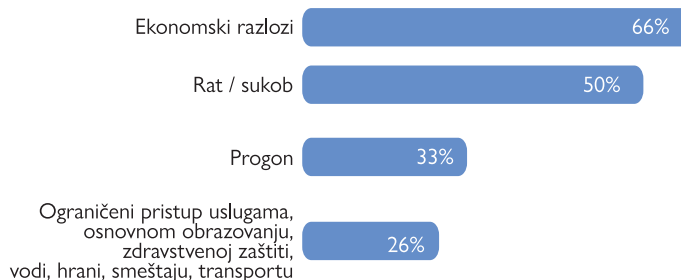
Slika 3: Najčešće korištene platforme koje migranti koriste da planiraju svoje putovanje (moguće više odgovora) (n=147)

TRENDOVI PRELASKA GRANICE

Sedamdeset i jedan posto ispitanika je izjavilo da su koristili pomoć krijumčara za prelazak granice tokom dosadašnjeg putovanja. Većina ispitanika (86%) izjavila je da putuje sa grupom, od kojih je skoro polovina (41%) izjavila da putuju uz pomoć krijumčara. Intervjui sa ispitanicima otkrivaju da zbog pojačanih graničnih patrola prelazak granice u Srbiju postaje sve veći izazov. Korišćenje krijumčara pri prelasku granice je dobro organizovano, što ukazuje na to da bi ova praksa mogla biti rasprostranjenija nego što pokazuju podaci pojedinačnih anketa. Ispitanici koji su potvrdili da su koristili pomoć krijumčara i naveli cenu, u proseku su platili 1.700 eura.

Dvadeset posto ispitanika je izjavilo da su pokušali i nisu uspeli da pređu granicu najmanje jednom. Od njih, 12 posto je izvestilo da je to bilo uz pomoć krijumčara. Od onih ispitanika koji su izjavili da su pokušali ali nisu uspeli da pređu granicu, 79 posto su vratili organi vlasti, dok ih je 19 posto prijavilo da je ruta zatvorena (2% su prijavili ostalo). Sedamnaest posto pokušaja prelaska granice bili su pokušaji ulaska u Bosnu i Hercegovinu, od kojih je za 68 posto prijavljeno da su ih vratili organi vlasti.

RAZLOZI ZA ODLAZAK

Slika 4: Razlog za odlazak iz zemlje porekla (n=147)
* moguće više odgovora

Od anketiranih, 57 posto je izjavilo da borave u tranzitnoj zemlji duže od godinu dana. Turska je i dalje najčešće pominjana zemlja (84%), zatim sledi Grčka (10%). Šezdeset pet posto ih je navelo da su otišli zbog pogoršanja ekonomskih uslova dok ih je 35 posto kao razlog navelo nasilje kojem su bili lično izloženi.

Turska je, uz Grčku, i dalje glavna lokacija iz koje migranti odlaze za Zapadni Balkan, i to je zemlja u kojoj se migranti duže zadržavaju. Prema podacima IOM-ovih anketa (od januara do aprila 2024.) ispitanici koji su boravili u Turskoj prijavili su da su u toj zemlji prosečno boravili 503 dana. Državljeni Sirijske Arapske Republike (41%) i dalje ostaju najbrojnija nacionalnost koja napušta Tursku, a slede je državljani Avganistana (29%) i Burundija (12%).

NAMERAVANE ZEMLJE ODREDIŠTA

Slika 5 ispod daje prikaz vodećih pet nameranih zemalja odredišta:

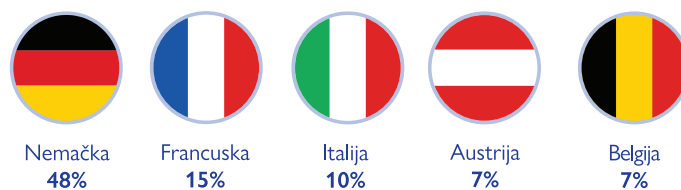

Figure 5: Vodećih pet zemljama odredišta koje su prijavili migranti. (n=147)

Četrdeset posto ispitanika je navelo da su na njihov izbor odredišta uticale preporuke rodbine i prijatelja. Zatim su usledili privlačni socio-ekonomski uslovi (30%). Nemačka je bila najčešće birana destinacija (62%) zbog percipiranih povoljnih socioekonomskih faktora. Državljeni Sirijske Arapske Republike (52%), Iraka (71%) i Avganistana (54%) favorizuju Nemačku, dok većina državljana Burundija (46%) nameravao doći do Francuske. Marokanski državljani su se opredelili za Francusku (38%) i Italiju (38%).

SPECIJALNI FOKUS - NEDOVOLJNO ZASTUPLJENE NACIONALNOSTI

Da bi se putovanja, iskustva i kompleksne potrebe migranata u pokretu stavio u odgovarajući kontekst, pored toga što prikuplja kvantitativne podatke, IOM i Komeserijat svakog meseca sprovode grupne intervjuje sa određenim grupama migranata. Ovaj odeljak ima za cilj ponuditi kontekst za kvantitativne podatke. Ne tvrdi se da je reprezentativan, ali prikazuje jedno od mnogih mogućih iskustava pojedinaca i grupa koje se kreću kroz Srbiju. IOM i Komeserijat su u aprilu uradili intervjuje sa 14 migranata iz Ruske Federacije, Kine, Kongo, Burundija, Sijera Leone, Maroka, i Bangladeša. Prema podacima državnih institucija, ove nacionalnosti, u kontinuitetu, čine manje od deset posto migrantske populacije u centrima.

- Nedavna zapažanja ukazuju na povećanje dolaska pojedinaca manje uobičajenog nacionalnog porekla u Srbiju. Za razliku od dominantnog trenda dalje migracije ka Zapadnoj Evropi, ovi ispitanici izrazili su nameru da se nastane u Srbiji. Razgovori sa ovim osobama su otkrili da, usprkos sličnim motivima za odlazak iz zemalja porekla, kao što su ekstremno siromaštvo i nasilje, njihova putovanja se razlikuju od zastupljenijih nacionalnosti, kao što su državljani Avganistana.
- Ispitanici su prijavili da putuju primarno brodom ili avionom i sa svojim sugrađanima, minimizirajući interakciju sa drugim migrantskim zajednicama. Većina ispitanika je otkrila da nameravaju da ostanu u Srbiji i traže azil, posao, i spajanje porodice.
- Svi ispitanici, osim državljana Maroka, u Srbiju su stigli avionom preko Turske ili Katara, sa kraćim trajanjem putovanja u odnosu na migrante koji putuju peške. Sagovornik iz Sierra Leone objasnio je da je leteo iz Egipta do Turske, pre nego što je ušao u Grčku kopnenim putem. Intervjuisani državljani Maroka opisali su da platili visoku cenu za trajektni prevoz od Kazablanke do Pireja u Grčkoj. Neki ruski državljani leteli su direktno iz Ruske Federacije u Srbiju, dok su drugi stigli preko Moldavije. Oni navode izbegavanje vojne regrutacija i progon zbog ukrajinskog porekla kao razloge za odlazak iz zemlje porekla.
- Većina ispitanika je otkrila da su svoja putovanja dogovarala preko turističkih agencija u matičnim zemljama odnosno kroz osiguravanje radne dozvole ili pak sponzorstva. Državljanin Bangladeša su otkrili da su radne dozvole dobili u Rumuniji, pre nego što su peške prešli u Srbiju.
- Među zanimanjima intervjuisanih migranata nalaze se mehaničari, fabrički radnici, trgovci u maloprodaji te fakultetski obrazovane osobe iz oblasti ekonomije i javne uprave iz Burundija. Pojedinaac iz Burundija je naveo da je u svojoj matičnoj zemlji bio zaposlen u institucijama vlasti. Međutim, izrazio je želju da u Srbiji pređe u marketing sektor i da traži posao u agenciji za marketing.

METODOLOGIJA

Ovaj izveštaj koristi pristup koji podrazumeva više izvora i više metoda sa ciljem da pruži uvid u profile, iskustva, potrebe, obrasce kretanja i namere migranata koji prolaze kroz Srbiju.

Anketni intervjui sa migrantima

Upitnik se administrira putem Kobo Toolbox-a i prikuplja podatke o starosti, polu i nacionalnosti ispitanika, informacije o njihovim putovanjima u Srbiju, podatke o registraciji i modalitetima kretanja unutar zemlje. Anketa je anonimna, dobrovoljna i ispitanici ne primaju naknadu za učešće. Ispitanici mogu izabrati da ne odgovore ni na jedno pitanje i mogu povući svoj pristanak u svakom trenutku.

Neke informacije koje služe kao kontekst ili objašnjenje pojedinog koncepta ili trendova i ponavljaju se u svakom izveštaju, jer je za nove čitaoce važno da imaju razumevanje informacija.

Podaci su prikupljeni od 1. do 30. aprila 2024. godine u PC/AC (AC Sjenica, AC Tutin, AC Krnjača, AC Obrenovac, PC Bujanovac, PC Pirot, PC Preševo, PC Dimitrograd).

Intervjui sa ključnim informatorima

Ključni informatori mogu pomoći u pružanju informacija o modusu operandi kada je reč o mobilnosti migranata. Svrha intervjuja sa ključnim informatorima je da pruže kontekst za kvantitativne podatke prikupljene kroz anketu.

Poseban fokus - grupni intervjui

Grupni intervjui se vode unutar prihvatnih centara, a vodi ih osoblje IOM-a i Komesarijata koje je obučeno za vođenje kvalitativnih diskusija u fokus grupama sa ugroženim populacijama. Komesarijat je uvek prisutan u centrima. Informacije nisu reprezentativne i nije im namera da služe donošenju opštih zaključaka o migracijama niti o svim migrantima u Srbiji

OGRANIČENJA

Prikupljanje podataka se vrši u kontekstu sledećih ograničenja:

1. Ovi podaci se zasnivaju na praktičnom uzorku migranata na lokacijama istraživanja tokom naznačenog vremenskog okvira i stoga se ne mogu generalizovati za širu populaciju migranata u Srbiji, ili bilo gde drugde.
2. Prikupljanje podataka je ograničeno na PC i AC; stoga se podaci ne prikupljaju izvan okruženja centara. Ulazna mesta, autobuske stanice i železničke pruge su poznate lokacije kretanja migranata, međutim, u Srbiji IOM i Komesarijat ne prikupljaju podatke na tim lokacijama.